

Kort overzicht plan

Verbetering gezette steenbekleding dijkvak Mosselbanken

Begin 2002 vindt de aanbesteding plaats van de verbetering van het dijkvak Mosselbanken. De uitvoering hiervan is gepland in 2002. Het werk is een onderdeel van het project Zeeweringen. Hierin werken Rijkswaterstaat, de Zeeuwse waterschappen en de Provincie Zeeland samen aan het versterken van de dijken.

Voor het werk is een dijkverbeteringsplan geschreven. In dit korte overzicht zijn de belangrijkste punten samengevat.

1. Project Zeeweringen

Een groot deel van de Nederlandse dijken wordt aan de zeezijde tegen golven beschermd door een glooiing met een toplaag van zetsteen. Uit waarnemingen van de waterschappen en de Technische Adviescommissie voor de Waterkeringen is naar voren gekomen dat bij zeer zware stormen deze steenbekleding onvoldoende bescherming biedt. Anders gezegd: de steenbekleding is in veel gevallen te licht.

Het Ministerie van Verkeer en Waterstaat heeft het projectbureau Zeeweringen opdracht gegeven de gezette steenbekledingen van de dijken in Zeeland op sterkte te brengen. De werkzaamheden worden over een lange periode uitgesmeerd. Dit heeft te maken met de hoge kosten en de omvang van het totale werk. Om veiligheidsredenen wordt er alleen van 1 april tot 1 oktober, buiten het stormseizoen, aan de dijken gewerkt. Evenals in de voorafgaande periode 1997-2001 concentreren de werkzaamheden zich in 2002 langs de Westerschelde. De versterking van de volgende dijkvakken wordt voorbereid met het oog op start van de uitvoering in 2002: Mosselbanken, Kruiningenpolder, Zuidwating, Hellegatpolder en Lage tafel Borsselepolder. Tevens vindt in 2002 de afronding plaats van het werk aan de dijk bij Paviljoenpolder, Waarde- / Westveerpolder en Biezelingsche Ham.

2. De huidige dijk

Het dijkvak Mosselbanken ligt in het beheersgebied van waterschap Zeeuws-Vlaanderen ten westen van Terneuzen. De locatie is weergegeven op de bijgevoegde situatietekening. Het gedeelte dat is geselecteerd voor verbetering heeft een totale lengte van ongeveer 2900 m. Het traject ligt tussen dijkpaal (dp) 54 bij de Braakmanhaven en dp 81 +207m in de Paulinapolder.

De bekleding van de dijk bestaat uit graniet- en vlakke betonblokken die voor een deel bedekt zijn met zand. De granietblokken liggen op de ondertafel in de getijdenzone vanaf de teen van de dijk (ongeveer NAP -1,0 m) tot ongeveer NAP +3,8 m. Deze granietblokken staan op een dunne laag fosforlakken, liggend op een basis van mijnsteen. De taludhelling van de ondertafel bedraagt 1:3,8.

De betonblokken liggen op de boventafel boven de gemiddeld hoogwaterlijn vanaf de overgangsconstructie (NAP +3,8 m) tot aan de berm op +5,8 m. De betonblokken staan direct op klei. De taludhelling van de boventafel is 1:4,7. Op een deel van de berm, tot ongeveer NAP +6,0 m, liggen vlakke betonblokken. Het overige deel van de berm en het bovenbeloop bestaat uit een bekleding van klei met gras. Aan de teen van de dijk ligt een kreukelberm van stortsteen die in breedte varieert van 5 tot 10 meter.

Het dijkvak Mosselbanken ligt in een industriële omgeving. Het industrieterrein ligt direct achter de dijk. De dijk biedt, met uitzondering van een paar vakjes, weinig bijzondere natuurwaarden. De glooiing is voor het overgrote deel marginaal begroeid en laat slechts een matige natuurpotentie zien. Voor het gedeelte van dp 54 -dp 71 geldt dat de ondertafel goed begroeid is met bruinwieren. Op het deel van dp 64 -dp71 komen 8 soorten zoutminnende planten op de boventafel voor. Ook is er een gebiedje met duinvegetatie voor de betonblokken tussen dp 71 en dp 81 +207m.

Op het deel buiten de haven ligt een slikgebied. Slikgebieden zijn van betekenis als kraamkamer en opgroeigebied voor mariene fauna (bijvoorbeeld tong en garnalen) en als voedselgebied voor vogels. Het buitendijkse gebied wordt dan ook door de Provincie aangemerkt als een integraal milieubeschermingsgebied. Nabij de Mosselbanken bevinden zich zeer belangrijke

006299 2001 PZST-P-01144 com

Kort overzicht plan verbetering gezette steenbekled

hoogwatervluchtplaatsen voor steltlopers. De vlakke betonblokken, met begroeiing tussen de naden, zijn weinig geschikt als broedplaats voor plevieren. De aanliggende zandplaat lijkt een potentieel broedgebied voor plevieren maar wordt te druk bezocht door recreanten. Langs het dijkvak Mosselbanken komen geen oude elementen (zoals bijv. havens, nollen, steigers) met een cultuurhistorische waarde voor.

3. Toetsing van de dijk

De dijken in Zeeland moeten een superstorm kunnen weerstaan met een kans van voorkomen van gemiddeld eens in de 4000 jaar. Het waterschap heeft dit dijkvak getoetst aan deze norm. De steenbekleding op de gehele boventafel en een deel van de granietblokken op de ondertafel zijn beoordeeld als "onvoldoende". Alleen de granietblokken op de lagere delen van de ondertafel zijn als "goed" beoordeeld.

4. Keuze en motivatie van de nieuwe constructie

Bij de keuze van een nieuwe dijkbekleding voor de onvoldoende sterke gedeelten, geldt een aantal uitgangspunten. Naast de eis dat de materialen voldoen aan de huidige veiligheidsnormen, zijn dit onder meer:

- de keuze van de bekleding is gericht op herstel en zo mogelijk verbetering van de huidige natuurwaarden op de dijk;
- er wordt gestreefd naar maximaal hergebruik van materialen en toepassing van milieuvriendelijke materialen;
- er wordt gestreefd naar zo laag mogelijke kosten.

Binnen de specifieke situatie en rekening houdend met de uitgangspunten, is voor het dijkvak Mosselbanken gekozen voor de in onderstaande tabel genoemde materialen.

Dijkvak	Bekleding	Ondergrens [NAP + m]	Bovengrens [NAP + m]
127a	• gekantelde betonblokken	2	6
	• betonzuilen	6	6,2
127b	• hergebruik graniet 0,33 m	1,2	2
	• betonzuilen	2	6,2
127c	• betonzuilen	2	6,2
127d	• gekantelde betonblokken 0,25 m	3,7	4,6
	• gekantelde betonblokken 0,20 m	4,6	6
	• betonzuilen	6	6,2

Tabel gekozen bekledingstypen

De berm wordt in de nieuwe situatie verhoogd. Op de berm wordt, aansluitend op de bekleding van de glooiing, een onderhoudsweg aangebracht. Deze onderhoudsweg bestaat uit granietblokken, opgesloten tussen betonbanden.

5. Effecten op de omgeving

Natuur

Het werken aan de dijk leidt tijdelijk tot negatieve effecten op de aanwezige natuur. De gekozen constructie waarborgt echter op termijn herstel en schept mogelijkheden voor een verbetering van de aanwezige natuur.

Het waterschap staat op het aan te leggen onderhoudspad geen fietsverkeer toe. Hierdoor is de rust voor vogels gewaarborgd. De nieuwe situatie, een nog niet begroeide glooiing, biedt kansen voor op de dijk broedende plevieren. De glooiing wordt vanwege de plevieren niet afgestrooid met grond.

Landschap en cultuurhistorische waarden

Het projectbureau streeft ernaar het continue lijnvormige karakter van de dijk te behouden door de onderscheiden horizontale zones en grenzen hiertussen, te benadrukken.

Het gebruik van licht gekleurde gekleurde betonzuilen en -blokken in de boventafel en donkere granietblokken in de ondertafel voldoet aan de Landschapsvisie.

Na verloop van tijd komt weer een natuurlijker aanblik terug door herstel van de begroeiing.

Recreanten en omwonenden

Tijdens de uitvoering van het werk kan verkeershinder op de aanvoerwegen optreden. Door, in overleg met de wegbeheerder, de aan- en afvoerroutes zorgvuldig te kiezen, worden eventuele geluidsoverlast en verkeershinder tot een minimum beperkt. Het dijkvak zelf is niet toegankelijk voor recreanten en in de nieuwe situatie sluit het waterschap het onderhoudspad af voor fietsers.

Landbouw

Tijdens de uitvoering van het werk kan het maaibeheer van het buitenbeloop van de dijk geen doorgang vinden. Waterschap Zeeuws-Vlaanderen neemt hierover contact op met de gebruiker(s).

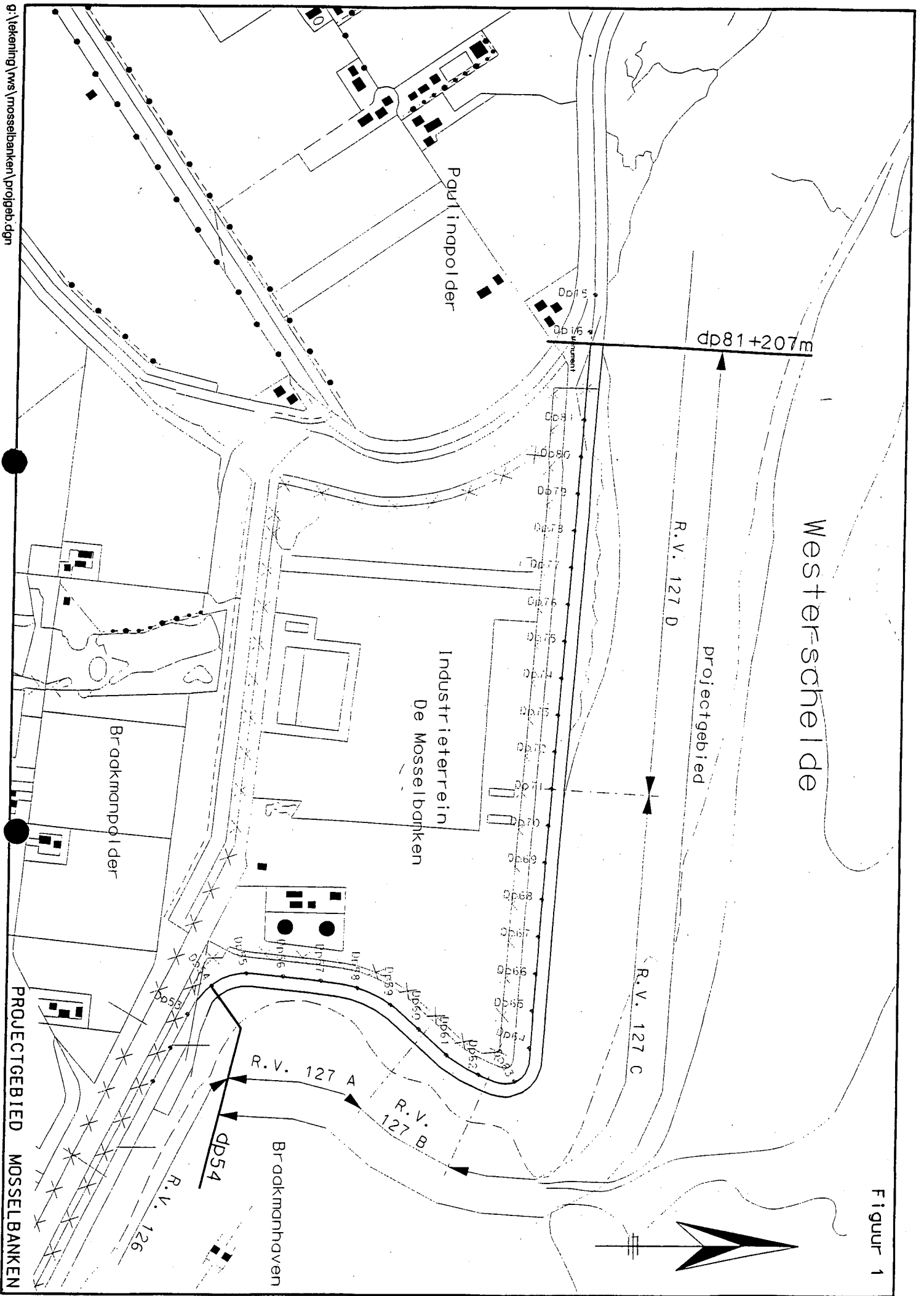
6. Ter inzage en reageren

De volledige planbeschrijving "Verbetering gezette steenbekleding Mosselbanken" is in te zien van 8 oktober t/m 5 november op het kantoor van waterschap Zeeuws-Vlaanderen. U kunt hierop tot 5 november 2001 een schriftelijke reactie geven aan het dagelijks bestuur van waterschap Zeeuws-Vlaanderen, Kennedylaan 1, Postbus 88, 4530 AB Terneuzen.

COLOFON

Dit is een uitgave van waterschap Zeeuws-Vlaanderen in samenwerking met het Projectbureau Zeeweringen. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met:

Waterschap Zeeuws-Vlaanderen
Kennedylaan 1, Postbus 88
4530 AB Terneuzen
Tel: 0115-641000 Fax: 0115-641200
Projectbureau Zeeweringen
Piet Heinstraat 77, Postbus 114,
4460 AC Goes
Tel. 0113-241370 Fax. 0113-216124

Figuur 1